

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
HELYBEN: Félévre 6 kor. — fl. Negyedévre 4 kor. — fl.
VIDÉKEN: Félévre 9 kor. — fl. Negyedévre 6 kor. — fl.

Felelős szerkesztő és lap tulajdonos:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:
 Debreczen, Pöster Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

A kereskedelmi- és iparkamara székházavató ünnepe.

Debreczen, szept. 15.

(Saját tudósítónktól.) A lobogódiszbe öltözött Debreczen tegnap illusztris vendégeket fogadott. Az iparkamara székházavatói ünnepe alkalmából Debreczenbe jött Láng Lajos kereskedelemügyi miniszter. Elkísérte utján fiatal munkatársa Wickenburg Márk gróf államtitkár is, a ki rövid pár hónapja szerepel a politikai élet mezéjén. A miniszteri és államtitkári látogatás természetesen a debreczeni iparkamara szót, a melynek történetében a székházavató napja örökké emlékezetes marad. Külsőségekben ép úgy, mint tartalomban nevezetes nap volt a tegnapi. A még zsenge fejletlen magyar ipar, a lenyűgözött kereskedelem fővezérének nyilatkozatai adtak tartalmat — a lelkes, meleg fogadtatás pedig szint — a nevezetes napnak. A város iparos és kereskedő világa a fogadtatás percétől kezdve, melegen ünnepelte Láng Lajost s kézzel fogható bizonyítékát adta annak, hogy eltökélt erős és nemes szándék van benne a haladás, a nemzeti szellem tovább építése iránt, csak legyen olyan vezér, a ki a közkatonának lelkes táborát a helyes irányba vezesse.

Maga az iparkamara székházavató ünnepe a lehető legimpozánsabb keretben folyt le, az elhangzott lelkes szónoklatok bizonyosságául szolgáltak annak, hogy a magyar iparnak és kereskedelemnek sok lelkes barátja van. De az ünnepi mámor édességébe egy pár örömcsepp is vegyült. És ez az örömcsepp — minden tartózkodás nélkül mondhatjuk — a miniszter azon diploma fogása volt — a melylyel az önálló vámterület kérdése felett átsiklott. A hozzá intézett egyenes kérdésre egy lendületes kitéréssel válaszolt s az önálló vámterület helyett Debreczen multját aposztrofálta meleg szavakban. A tősgyökeres debreczeni polgárság mindenesere hálás lesz a szép megemlékezésért, de az ország közvéleménye, a mely épen Láng Lajos debreczeni be-

szédétől várt igen sokat — mondjuk mindent — kellemetlenül fog csalódni Láng Lajos egy meleg szót nem mondott az önálló vámterület mellett — egy mondatra sem érdemesítette millió és millió ember lázas, türelmetlen kérdését, a melyre pedig a miniszterelnökön kívül egyedül ő adhat illetékes és határozott felvilágosítást. Néma sphinx maradt mindvégig s az ország közvéleménye egy reménységgel ismét szegényebb lett.

A mit azonban a miniszter elmulasztott, azt tegnap esti első tanácskozásukon helyre hozták a kamarák. — Magyarország ez előkelő ipari és kereskedelmi testületei ritka egyértelműségben és komoly határozottsággal mondták ki, hogy min két fontos állami tényező az ipar és kereskedelem faktorai. Magyarország előhaladását, gazdasági fejlődését és anyagi boldogulását csak akkor látják biztosítva, ha Ausztriától vámsorompók zárnak el bennünket s ha nem leszünk a szomszéd államnak alázas és önkéntes adófizetői. — Ennek a határozott kijelentésnek sulya úgy hisszük nemsokára érezhető lesz az egész országban s a közvélemény teljes erejével adja meg annak a megillető jelentőséget.

A miniszter debreczeni időzéséről, a székházavató ünnepéről és a kamarák egyetemes üléséről tudósításunk a következő:

A miniszter fogadtatása.

Reggel fél kilencz órákor már megtelt a pályaház perrona Debreczen notabilitásaival, a kik ünnepélyesen feketében és díszmagyarban készültek a miniszter fogadására.

Háromnegyed kilenczkor az üzletvezető, aki szolgálati karszalagot viselt, a fogadóterem elé vonatta a pályatest nyugati részén levő szalonkocsit. Mikor kilépett kocsijából a miniszter, éljenzés zugott fel. A miniszter levett kalappal jött a fogadóterembe gróf Wickenburg államtitkárral és Hollán miniszteri tanácsossal. Itt Puky Gyula főispán üdvözölte az illusztris vendégeket és jóleső örömmel biztosította őket, hogy Debreczen város magyaros vendéglátással, igaz szeretettel várta és fogadja vendégeit. Debreczen nem szokott külsőségekkel kedveskedni, hanem a szívek benső melegével várja a minisztert, a kinek hajlandóságába ajánlja e várost.

Láng miniszter a következőkép válaszolt:

— Méltóságos uram! Teljes örömmel válaszolok arra a szívélyes, baráti hangon elmondott istenhozottra, a melyből kitünik, hogy e városnak irányomban való s nekem Debreczennel szemben érzett rokonszenvem között igazi az összhang. Réges-régen, nem szeretem megmondani, hogy hány éve voltam itt Debreczenben s e régi látogatás emléke meggyőz engem arról, hogy kitünően fogom magam érezni az Alföld mertopolisában. Nagyon ösülök, hogy városukban időzhetem.

Éljen hangzott fel a miniszter szavaira. A főispán egymás után mutatta be ezután a miniszternek Komlóssy Arthurt, Szabó Kálmánt, Mayer Emilt, Rásó Gyulát, Szávay Gyulát, Zádor Lajost, Materny esperest stb.

A bemutatás után kocsikra ültek a vendégek s a város notabilitásai. A minisztert a város ötfogata a vármegye székházba vitte, hol Lángnak és Wickenburg grófnak külön-külön fogadó szobát és szalont rendeztetett be a főispán. A miniszter és kísérete Puky főispán társaságában villásreggelizett s itt töltötte az időt 9-től 10 óráig.

A székház felavatása.

Tíz órákor vonult át a miniszter kíséretével a kamara székházba, melynek nagytermében már együtt voltak a megnyitás aktusára meghívott vidéki kamarai képviselők és a helyi notabilitások. Ott voltak a többek között Komlóssy Arthur polgármester helyettes Debreczen város és Rásó Gyula kir. tan. alispán, Hajdumegye képviselőjében. Ezenkívül megjelentek: Bernáth Elemér táblai elnök, Igyártó Sándor főügyész, Szüts Miklós törvényszéki elnök, Faust Elek pénzügyigazgató, Láncoz Leó udvari tanácsos, Gelléri Mór királyi tanácsos stb.

Tíz órákor nyitotta meg a kamara diszgyűlését Szabó Kálmán elnök, a ki festői díszmagyarban foglalt helyet az elnöki emelvényen. Üdvözölte a megjelenteket, aztán felkérte Mayer Emil, Radványi István, Kristóry János kamarai kongresszusi tagokat, hogy hívják meg a minisztert a gyűlésre. Pár perc múlva belépett Láng Lajos a terembe — kísérve Wickenburg Márk államtitkártól és Hollán Sándor miniszteri titkártól. Dörgő éljenzés fogadta, a mely csak akkor szünt meg, a mikor az elnöki széket elfoglalta. A mint a moraj elült a teremben — Szabó Kálmán elnök emelkedett szólásra és a következő beszéddel üdvözölte a minisztert:

Az elnök beszéde.

Nagyméltóságú Miniszter Ur!
 Az első, a minek kifejezést kívánunk adni, hálás köszönetünk Nagyméltóságodnak

Michelstädter Utóda

==== Kizárólag czipő raktár. Bevészt szabott árak. ====

Debreczen, Piacz-utca 40. sz. a Hungáriveral szemben.

kegyességeért, hogy tiszteletteljes meghívásunknak engedni s ünnepünk fényét személyes megjelenésével emelni méltóztatott.

Ezen ténye által csak megerősít bennünket azon a nékül is biztos tudatunkban, miszerint Nagyméltóságod az ipar és kereskedelem terén előforduló minden mozzanatot élénk figyelemmel kísér, hogy ismert nagy tudásáról a hatásköréhez tartozó tényezőkkel való érintkezés által a gyakorlati élet kivánalmait is megismerve gazdasági életünket a mindnyájunk által óhajtott fejlődési fokra emelje.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara székházára vonatkozó kijelentések után így folytatja:

Jóllehet a kamarai intézmény sok ideig idegennek tekintett nállunk, ma már elismert tényezői a közgazdaság fejlesztésének. De hazánknak hasznos szolgálatot csak úgy tehetnek, ha munkálkodásunkban tisztán a szakszerűség által vezetettnek, menten minden politikai tekintetektől.

Elismerem, hogy sajátos politikai összekapcsoltságunknál fogva a szomszéd Ausztriával nehéz a helyzet, de a hazaszereget és faji fenmaradásunk ily körülmények közt is megjelölik a helyes irányt. Mert azt át kell látnunk mindnyájunknak, hogy egyoldalú gazdaság folytatása mellett ha megélhetünk is szerényen egy darab ideig, de az ipar és kereskedelem által, a többi nemzeteknél megteremtett gazdasági erőforrások nélkül azoktól visszamaradunk: velük lépést nem tarthatunk, általuk tulszárnyaltatunk s még faji fenmaradásunk is előbb-utóbb veszélyeztetve lesz.

Még később így nyilatkozik:

Számottevő nagyobb eredményt, különösen az iparfejlesztés terén alig érhetünk el mindaddig, míg Ausztriával közös gazdasági életben vagyunk.

De bizunk a jövőben, a mindig erősödő közgazdasági közve oményben, melynek nem lehet más célja, eredménye, mint az önálló magyar külön gazdasági berendezkedés. (Lelkes eljenzés.)

A miniszter válasza.

A miniszter az üdvözlő beszédre a következő választ adta:

Igen tisztelt elnök Úr, mélyen tisztelt közönség.

Ötletege kegyéből és Miniszterelnök ur bizalmából a kereskedelem és iparügyek vezetésén én állok. Nagyon természetes, hogy örömmel jöttem el erre az alkalomra, midőn a kereskedelemnek és iparnak egy székházat emeltek és talán természetesnek fogják találni, hogy akkor, midőn a kereskedelemnek és iparnak egy ilyen nevezetes ünnepélyt tartjuk, én arra a beszédre, a melyet t. elnök ur mondott és amely napi kérdésekkel függ össze, egy ilyen ünnepélyes alkalommal kötelességem a napi kérdések büvköréből kiemelkednem és egy magasabb, általánosabb szempontról tekintem az ipart és kereskedelmet.

Méltóztassanak meggyőződve lenni arról, hogy én, aki elmondhatom magamról, hogy nem keresem a nyilvánosság előtt való megjelenést, ezt ez alkalommal örömmel fogadtam (éljenzés) Örömmel ragadtam meg, mert a legnagyobb gyönyörűséggel tölt el engemet, hogy magyar kereskedelemnek és a magyar iparnak egy új székházat avatjuk fel, a hol lerakjuk főbb virágzásnak alapját és ha valami fokozza az én örömet, hogy ez a székház felavatása, a melyen az első alkalommal van érintkezni Debreczen városával, a mely a magyar alföld metropolisa, az ország egyik legmagyarabb városa, a hol az agynak minden gondolata, a szívnek minden érzése a magyar nemzeti génusztól van áthatva a maga eredeti tisztaságában. Örömmel tölt el t. uraim megjelenni abban a városban,

a melynek ha czimerét nézem, visszavarázsol az Árpád korszakba. Zsigmond és Mátyás privilegiumokkal ruházzák fel. Zsigmond kedvelt városának nevezi és Budavárával egyenlő joggal rubázza fel, Hollós Mátyás szeretettel és hálával emlékezik Debreczen városáról, minden okmányok, a melyek minden debreczeni ember legföltettebb kincsét képezik, egyforma bizonyosságot tesznek a város politikai és ipari fejlődéséről, s ha valaki azt hiszi, hogy az ipar és kereskedelem nem magyar foglalkozás, az jöjjön el ide Debreczenbe s az ellenkezőről fog meggyőződni. Igaz t. uraim, hogy a mohácsi vész ezen a térem, a kereskedelem és ipar terén is elvágta a nemzeti fejlődésnek arany zsinórát, de azért ha széthordták is a korvinákat, a tudomány mégis feltámadott és kell, hogy a kereskedelem és ipar is feltámadjon és a virágzásnak nagyobb fokára emelkedjék és arra szükségünk van ma, mert amint az elnök ur mondta, ma még legfőbb vagyonunk a föld és épen ennek a magyar föld terményei értékesítésében öldökölnék a távoli világrészek és segítség nem lehet más, mint a magyar ipar és kereskedelem, az a magyar ipar és kereskedelem, a mely arra van hivatva, hogy a föld termékei értékét nevelje: a meglevő piacokat gyarapítsa és újakat, teremtsen és azt hiszem, ez egymaga eléggé munkálja azt az érdekközösséget, a melyet az előttem szóló t. barátom oly szépen kiemelt, amelyről sohasem szabad megfeledkeznünk.

De t. uraim, a magyar iparnak és a magyar kereskedelemnek még egyéb nagy feladata is van. Azt hiszem t. urim, igazat fognak nekem adni abban, hogy ennek az országnak vezetését csak a közép osztály végezheti. Különböző okoknál fogva csak a középosztály képes és számos arra, hogy tagjai közt verseny lehessen, csak ott vannak meg azon erények, a melyek az ország vezetésére szükségesek: igazság, érdekközösség, a melynek jóléte minden nemzet existenciájának alapját képezi. Nézzük meg a magyar középosztályt, mindenki el fogja ismerni, hogy ez a magyar középosztály válságos időkön ment keresztül, válságos időkön nemcsak a nagy gazdasági átalakulás következtében, hanem azért is, mert társadalmi és politikai életünk összes terhei úgy szölván a középosztályon vannak. Mert t. uraim ki van hivatva arra, hogy ezt a középosztályt megerősítse, semmi más, mint az ipar és kereskedelem. És a ki ismeri társadalmunkat, nem fog e nekem igazat adni abban, hogy semmi tényezőre nincs jobban szükség, mint a magyar ipar és kereskedelemre. És t. uraim még nagyobb kötelesség is várakozik a magyar ipar- és kereskedelemre. A magyar ipar- és kereskedelem a nemzettest törzsének csak egy újabb hajtása, nem lehet idegen elem, annak gyökere ugyanazon talajban van és táplálékot ugyanazon talajból kell merítenie. A magyar ipar- és kereskedelem nem felelne meg hivatásának, ha csak az ethikai érdeket tartaná szem előtt. Legyen ethikai és nemzeti. És ne tessék azt hinni, hogy a hazafiság távol áll a kereskedelemtől és ipartól. Tessék végig nézni a történelem lapjait s látni fogjuk, hogy a kereskedelem és az ipar a rajongó fajszeretetek és hazafias kötelességérzet legszebb példáit szolgáltatják.

Midőn ily nagy eszmék világába merülök, napi kérdésekről természetesen nem szóltam. Arról beszéljünk más alkalommal, a mi az ország és kereskedelmek ipara érdekében van. Engem ezután nagy szempontok vezettek, olyanok, a melyeket nem máról holnapra, hanem mindenkör szem előtt kell tartania. Ebben a tudatban járulok hozzá ezen épület felavatásához. Legyen ez viruló otthona a magyar ipar és

kereskedelemnek, legyen ez kiapadhatatlan forrása a magyar szorgalomnak és minden polgári erénynek és legyen mindenek felett olthatatlan oltára a magyar hazafiságnak. (Hosszan tartó éljenzés.)

A miniszter beszéde után Szávay Gyula a kamara titkára olvasta fel a székház építés történetét rövid dióhéjban. Szívárványos tollal, nemes ihletéssel írott abszolút becsü munka ez, a melyet nagy figyelemmel hallgattak mindvégig.

Az üdvözlések.

Szávay titkár előadása után a hivatalos üdvözlések következtek.

Komlóssy Arthur a város nevében mondott rövid beszédet. Mint Debreczen ez idő szerinti első tisztviselőjének igen kevés szava van — ugymond — hogy kifejezze érzelmeit. Köszöni a miniszternek és az államtitkárnak, hogy eljöttek s az ünnep fényét megjelenésükkel emelték.

Lánczy Leo a hazai kereskedelmi és iparkamarák üdvözlését tolmácsolta. Hálásan emlékezünk meg — füzte beszédét — a debreczeni kamaráról, a mely feladatának mindig magaslatán állott. Tanuskodik erről a kamara 52 éves történelme. Örövend, hogy egyuttal kifejezést adhat annak a kollegiális szellemnek, amely a budapesti és a vidéki kamarákat átlengi. Ez a kollegiális együttérzés ad erőt arra a küzdelemre, amelyet az ipar és kereskedelem ellenségei ellen a kamarák vívnak. Kétszeres örömmel üdvözlí az egyik bátor harcos: a debreczeni kamara izmosodását és azt kívánja, hogy ez ugyanazon szellemben folytassa működését, mint eddig cselekedte.

Thék Endre, az Országos Ipar-egyesület alelnöke örömtelt szívvel jött Debreczenbe egyesülete megbízásából, de nem is sejtette, hogy milyen jelentős ünnep színhelyére érkezik. Fokozódik öröme, midőn azokat a nyilatkozatokat hallja, amelyek a magyar ipar és kereskedelem megerősítését célozzák. Szeretet övezi ezt a várost, hiszen sokszor voltak pillanatok, amikor az egész nemzet innen merített magának erőt küzdelmeihez. Ennek a városnak erős magyar szelleme kell, hogy áthassa a magyar ipart és ő csak azt kívánja, hogy ennek teljes diadalához vezesse el a miniszter az ország iparosait és kereskedőit.

Tolnai Lajos: A magyar gyár- iparosok országos szövetsége nevében üdvözlí a kamarát. Napi kérdésekkel ő sem kíván foglalkozni, de egy dolgot, amelyet a miniszter említett, ő is hangsúlyoz és ez az, hogy a magyar gazdasági faktorok működése között ellentét nincs. Ezt az elvet különben a debreczeni kamara mindig fentartotta, hiszi, hogy fentartja ezután is.

Serly Ede üdvözlölte ezután a minisztert s meghívta az iparmúzeum megnyitására. Ennek megtörténte után Láng Lajos a diszgyűlést éljenzések közt bezárta.

A mi új, az meglepő,

ami meglepő az kellemesen hat a vevő közönségre. **Asztalos József** újonnan berendezett áruházában idényszerű ujdonságok, selymek, bársonyok és minden létező divat szövetek, meglepő olcsó árak mellett szerezhetők be. Vásznakból gyári raktár, Delén 38, flanel 15. kr. Minden 15 frt. vásárlásnál, ha részletekben is történik, egy díszkötésű könyv díjmentesen.

Debreczen, Kossuth-utca 4.

Az iparmuzeum megnyitása.

A kamarai diszgyűlés után Láng Lajos miniszter az iparmuzeumot nyitotta meg. Itt Serly Ede üdvözölte a minisztert, a ki melegen válaszolt. Aztán megtekintette a kiállítást. Szávay titkár több debreczeni iparost, köztük Schwarz Ármint paszománygyárost mutatta be a miniszternek. Láng elismeréssel nyilatkozott a paszománygyáros kiállított nagyon szép munkáiról s kezét is fogott a boldog iparossal. Megdicsérte Zachar debreczeni kalapos szép munkáit. Egyáltalán elismeréssel nyilatkozott a kiállításról.

A tisztelegések.

Az iparmuzeum megnyitása után a főispán lakásán berendezett szalonban fogadta a miniszter a küldöttségeket. Először Rásó Gyula alispán üdvözölte Hajdu vármegye nevében. Aztán Komlóssy Arthur tisztelegett a városi tanács élén? A város közönsége nevében üdvözölte a minisztert, beleszólt beszédébe azon fontos szolgálatokat, melyeket Debreczen a kereskedelem és általában a közgazdaság terén kifejtett; de hangsúlyozta ama jogos igényeket is, melyekre viszonzás fejében az államkormánytól számíthatunk. Így reámutatott a posta távirda igazgatóságára, mely felett, hogy városunk egyik székhely legyen, már évek óta folynak a tárgyalások; de kiemelte szónok azon intézményt is a m. á. v. Üzletvezetőséget, melynek Debreczenbe helyezését városunk nagy áldozatok után nyerte el s melynek itt maradása iránt az összlakosság s a nagyvidék nevében kérte a miniszter jó indulatu támogatását. Láng Lajos igen melegen fogadta Debreczen város tanácsának üdvözlését s a leghatározottabban kijelentette, hogy ő arról, hogy a magyar államvasutak üzletvezetőségének Debreczenből elhelyezését akár a kormány, vagy más tervbe vette volna, csak itt időzése óta értesült és biztosította a küldöttséget és vezetőjét, hogy e felől Debreczen város közönsége nyugton lehet! Meg vannak e válaszal elégedve az urak? Kérdémosolyogva a miniszter, mire dörgő éljen volt a felelet a küldöttség részéről, melynek tagjait ezután egyenként bemutatott a miniszternek. — A küldöttséghez csatlakozott Dobiéky Sándor országgyűlési képviselőnek és Komlóssy Dezső felügyelő bizottsági elnök is.

Tisztelegett ezenkívül a nőegylet, az ipartestület, a kereskedő társulat, a kereskedelmi csarnok.

A bankett.

Délben a Bikában 300 terítékű diszchéd volt, a melyen megjelent Debreczen társadalmának színe-java. Az első tósztot Puky Gyula főispán mondotta a királynak. Láng miniszter két ízben is felszólalt s Debreczen és a magyar ipart és kereskedelmet éltette. A miniszter délután négy órakor utazott el Debreczenből.

A kamarák kongresszusa.

Bankett után fél 6 kor összeültek a kamarák képviselői és megtartották első ülésüket, a melynek tárgya az alakuláson kívül az **önálló vámterület volt.** A gyűlés pont fél 6-kor kezdődött.

Szabó Kálmán elnök üdvözölte mint

házigazda a kamarai küldötteket, megköszönt szíves megjelenésüket s felhívta az egyetemes gyűlést az elnökség megválasztására.

Elnök lett egyhangulag Szabó Kálmán, a debreczeni kereskedelmi és iparkamara elnöke. Alelnökök Radványi István (Miskolc), Kristyóri János (Arad). Jegyzők: Szávay Gyula, Grünwald József (Debreczen), Jordán Károly (Pozsony) és Szendrő György (Győr).

Az elnökség megalakítása után Sarkadi Lajos dr. nagyváradai kamarai titkár számolt be a múlt évi nagyváradai egyetemes gyűlésről. Tartalmas beszámolóját nagy figyelemmel hallgatta meg a gyűlés. A beszámoló után reá tértek a gyűlés legfontosabb tárgyára — az ország gazdasági önállóságára, melyet dr. Szentpáli István (Miskolc) referált.

A miskolczi kamara rokonszenves titkára, nagy apparátussal fogott hozzá a kérdés alapos és tisztos ismertetéséhez Nem frázisokkal, de a száraz megdönthetetlen számokkal érvelt. Előadásában mégis lendületet öntött, nagyszabásu értekezésének színt adott. Felsorolva a közsvámterület előnyeit — és ezzel szemben annak hátrányait. Hatalmas fényözönyt szórt a gazdasági önállóság ideájára, a melynek feltétlen híve. Végül a következő határozati javaslatot terjesztette elő.

Magyarország érdekében szükségesnek tartja az önálló vámterületnek az 1907-ik év végével leendő életbeléptetését, s hogy a két ország érdekei egymással szemben megóvassanak és Ausztria Magyarország részére mint nyers terményeink kiviteli piacza, viszont Magyarország mint Ausztria ipari cikkeknek piacza, biztosítsák, a két ország egymással szemben a lehető legkisebb vámtételeket alkalmazza

Deil Jenő (Kassa) szólott az előadói javaslatához első sorban. Elismeréssel emlékezett meg annak tartalmas indoklásáról, de ugymond őt a javaslat preczirozása nem elégti ki. Mert ha kimondjuk, hogy Ausztria—Magyarország részére mint nyers termény kiviteli piac viszont Magyarország mint Ausztria ipari cikkeknek piacza továbbra is connelusban álljon, akkor nincs önálló vámterület. A maga részéről a következő határozati javaslatot terjeszti be:

Az országos értekezleten egybegyűlt kereskedelmi és iparkamarák kijelentik, hogy hazánk gazdasági boldogulása alapfeltételének az Ausztriával való vámközösség megszüntetését és az önálló gazdasági berendezést tekintik. Ebből kifolyólag azt óhajtják, hogy az önálló vámterület már az 1907. év végén létesítsék és az összes külállamokkal, tehát Ausztriával is oly szerződések kötésére törekedjünk, melyekben mezőgazdasági és ipari érdekeink teljes mérvben megóvatnak.

Szakács Péter, dr. Záray Károly a Deil Jenő javaslata mellett érveltek.

Smoqina F. fiumei kamarai kiküldött töredezett magyar nyelven a következő beszédet mondotta: Nekem kamarám részéről nincsen mandátumom arra nézve, hogy az önálló vámterület kérdésében állást foglaljak, tehát nem szavazhatok sem pró, sem kontra. De kijelentem, hogy minden oly megoldást üdvözölni fogok, a mely szentpáli István koronája országainak boldogulását czélozza.

Szabó Kálmán elnök kijelenti, hogy ő az önálló vámterület feltétlen hívének vallja magát. Írtózik az alárendeltségtől, a rab-szolgásgágtól, megküzd a még bizonytalan jövőddel.

Többek hozzászólása után a kongresszus egyhangulag elfogadta a Deil Jenő

indítványát, a mely egyenes és nyílt állásfoglalás az önálló vámterület mellett.

A gyűlést ma délelőtt folytatják és 11 órakor berekesztik. Tizenkét óra 17 perczkor a kamarák képviselői Máramaros-Szigetre utaznak.

ÚJDONSAGOK.

* **Kinevezés.** A kir. ítélőtábla elnöke Goldstein Jenő debreczeni lakos, ügyvédjelöltet a debreczeni tábla kerületébe ideiglenes minőségű díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

* **A Kossuth ünnepélyt rendező bizottság** ma este 6 órakor ülést tart a városháza kistanácstermében, mely ülésre ezuton is meghívja ugy a bizottsági tagokat, mint azon urakat, kik a rendezésben bármely minőségben résztvesznek. — Az ünnepélyek előtt ez lesz az utolsó ülés, melyre igen ajánlatos, ha az érdekeltek pontosan összejönnek s a szükséges utolsó intézkedéseket megteszik.

* **Rubos Árpád esküvője.** Rubos Árpád, a debreczeniek volt kedvence, jelenleg a Magyar Színház főrendezője, tegnap délelőtt fél 11 órakor tartotta esküvőjét Aradon a Flórián kápolnában Panker Erzsike kisasszonnyal, Panker Viktor aradi nagyiparos bájos leányával.

* **Öngyilkos lelkész.** Szükszavu távirat alapján röviden írtuk meg tegnap, hogy a Debreczen—Szerencs közötti vasuti vonalon szerencsétlenség történt; egy ismeretlen uriember a robogó vonat kerekei alá került és nyomban meghalt. Ujabb értesülésünk szerint kiderült az egész dolog. A Raka-maz és Tokaj közti vaspályán haladt a vonat s épen a Tisza-hídja mellett robogott el, mikor egyik másodosztályu kocsi felhágójáról leugrott valaki. A kalauz utána kapott az öngyilkosnak, de ezt a vonat csapókerekei megragadták s az épen ott lévő váltóoszlophoz csapták. A szerencsétlen ember agyveleje rögtön kilocsesant, teste pedig a nagy ütés folytán visszaesett a kerekek alá, melyek a szó szoros értelmében felaprózták azt. Az öngyilkos neve, mint ezt a hatóság tegnap nagynehezen megállapította, Kovácsy Gyula, a ki sóstuti lutheránus lelkész volt. Rendezetlen anyagi viszonyai s az ebből eredhető fegyelmetől való féltelme kergették halálba a szerencsétlen lelkészt, kinek temetéséről Materny Lajos debreczeni főesperes gondoskodik. E végből Materny főesperes tegnap este Tokajba utazott. Ott temetik el az öngyilkossá lett papot.

* **Előadások a főiskolán.** A főiskola akadémiáin ma kezdődnek meg az előadások. A távollevő dr. Kérészy Zoltán rektor kivételével valamennyi tanár kollégiumot tart ma már. Szerdán szünetelnek az előadások. A főiskola új professzora, dr. Jászi Viktor a III. és IV. éven ad elő.

* **Rác Bóla** bankirodája pénzkölcsönöket gyorsan kieszközöl a legolcsóbb kamatra, utólagos csekély díj mellett. Iroda, Debreczen, Csapó-utca 12.

Saját termésű teljesen érett csemege szőlőt

legelőnyösebb áron ajánl **CSANAK JÓZSEF** kereskedése.

==== Nagybani vevőknek külön engedmény. ====

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.

Levelbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Modern négy szobás lakás mellékhelyiséggel november 1-re keresztek. Czim a kiadóhivatalban.

Társat keresek egy jó meneteli üzlethez, czim a kiadóhivatalban.

Jó házi koszt kapható négy fiatal ember részére. Méliusz tér 12. sz.

Zongora órákat ad uri házaknál egy uriaszony Csapó-utca 45.

Szőlő daráló és egy öt fókos lisztes láda eladó. Csillag-u. 2. sz.

Elveszett keresztlevél

f. hó 12-én Bukovineczky János névre szóló. Szives megtaláló, miután úgy sem veheti semmi hasznát, adná át Pitzer Dávidhoz, Homokkert-u. 12. sz.

„Szomoru füznek” levele van a kívánt helyen.

Tanuló felvétetik Gasparik Antal óráshoz Piacz-utca.

3 pár egészségi kötött férfi-harisonya 79 kr. 3 pár szintartó fekete kötött női-harisonya 75 kr., kötött gyermek harisonyák igen jutányos árban beszerezhető MÁRTON GYULA fizetésben, Debreczen, Bika-szálloda mellett.

Butorozott utezai szoba előszobával kiadó Domb-utca 2.

Két úri tanuló teljes ellátásra elfogadtatik Darabos-utca 40 sz. alatt, kiknek egy zongora használatra átengedtetik.

Fiatal könyvelő magyar, német levelező állást keres. Czim Hatvan-utca 5. sz. Neumann és Weisz czégnél.

Passzatuti szőlő 1 kilogramm 52 fillé ért kapható Bán Kálmán fűszerüzletében. Egyháztér.

Házi koszt kapható Peregces utca 18 szám alatt

Egy butorozott szoba, két fiatalember részére aonnal kiadó. Vörösmarthy-u. 14. szám.

Katonakeztyük tisztítás javítással együtt párját 8 krért, glase-keztly tisztítását jutányos árért vállalom. Péter utca 37. sz.

Minden külföldinél jobb és olcsóbbak!

A „Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság” aranyéremmel kitüntetették szerkesztői, erőátételes

Borsajtói és Szőlőzuzói.

Eladás egyedül a gyártelepen: Péter utca végén, a hadházi utcában.

* **Személyi hir.** *Materny Lajos* ág. hitv. evangélikus főesperes ma este Rozsnyóra utazik, hol a főgymnasium érettségi vizsgálatain e hó 18-ig kormánybiztosi minőségben lesz jelen.

* **Gróf Wickenburg Márk** kereskedelemügyi államtitkár igen rokonszenves fogadtatásban részesült városunkban és ő is a legnagyobb szeretettel és rokonszenvvel nyilatkozott minden tekintetben Debreczen és lakossága és a város fejlődéséről. A gróf még fiatalember s mint beavatott körök beszélnek ő a jövő vasut-miniszter jelöltje.

* **Pályázat számgyakornoki állásra.** A debreczeni pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvéviségnél üresedésbe jött egy 800 korona segéddíjjal javadalmazott számgyakornoki állás Pályázni két héttig lehet az állás elnyerésére.

* **Hirtelen halál.** Vásári István, volt magyar szabó tegnap délben hirtelen elhunyt. Az öreg ur már régebben felhagyott mereterségével, mely különben szép vagyont birtokába juttatta. Az élet-erős embert szívszélhűdés érte. Tegnap reggel rosszul érezte magát s fel sem kelt, délben már halott volt. Lakásán megjelent a rendőség s zár alá vette minden vagyonát, míg távollevő hozzátartozói megérkeznek.

* **Az iparmuseum látogatottsága.** A tegnap megnyitott iparmuseumot a megnyitás napján *ezernégyezer* látogatták meg. Ember embert követett a museumban reggeltől napestig. Az állandó iparkiallítás az egész hét folyamán díjtalanul tekintethető meg.

* **Elismert** legjobb izlésű uri-divat újdonságok nagy választékban érkeztek, u. m. remek nyakkendő, ingek, kalapok, cipők s. a. t. feltűnő olcsó szolid áron. Fekete Jakab uri-divat és kalap gyári raktárában. Debreczen, főtér, kistemplom mellet.

Pártoljunk a helyi ipart!

Szőlőtermelők figyelmébe!

Van szerencsém a t. szőlőgazdák becses figyelmébe ajánlani saját gyártmányu

borsajtóimat,

melyek kitűnő minőségűek és háromszoros átvétellel van ellátva, úgy hogy eddigi bármilyen gyártmányu sajtónál nagyobb erőt kifejt annak dacára, minél erősebben szorít, annál könnyebben hajt. Ne vásároljon tehát senki addig borsajtót, míg személyesen meg nem győződött a nálam állandóan készülő és raktáron levő kész borsajtók ezen rendkívül praktikus előnyeiről, már csak azért is, mert mindezen előnyök dacára rendkívül olcsó árban árusítom ezeket, hogy ezáltal hasznos szolgálatot tehessenek a szőlőgazdák e nemű érdekeinek előmozdítására.

Számos megrendelést kérve, vagyok mely tisztelettel:

PREIZLER MÖR,
műlakatos.
Debreczen, Deák Ferencz-u. 22.

Pártoljunk a helyi ipart!

Dávid Jakab új vaskereskedése Debreczen, Piacz-u. 7. szám. (Vecsey ház.) **Vasak és vasneműek, konyha berendezési és gazdasági cikkek, minden iparághoz tartozó szerszám és vasalás nagy raktára.** Olcsó beszerzési forrás.

Debreczen, 1902. Nyomatott a város könyvnyomdájában.

Legolcsóbb és legnagyobb Czipő-áruház

Neumann Testvéreknel a Tisza-palotában.

Van szerencsénk a m. t. vevőközönség becses figyelmét felhívni dusan felszerelt, házilag készített férfi női és gyermek

cipők, csizmák

ugyszintén ujjonnan érkezett divatos férfi és flu kalapok,

valamint más uridivat cikkek nagy raktárunkra, mely cikkek feltűnő olcsó árakban bocsájtjuk jelenleg a t. vevő közönség rendelkezésére.

Kérjük szives meggyőződését. Tisztelettel:

Neumann Testvérek.

Vasutasok és vagongyári munkások figyelmébe nagy választék saját készítésű férfi csizmákból.

KOSSUTH LAJOS

születésének 100-ik évfordulója alkalmából e rajzszerinti emlékképet készítették az országos bizottság által elfogadtatott.

Ne legyen egyetlen magyar, kinek mellé ne ékesítse Kossuth Lajos képe, mely izléses szép és tartós kiállítás mellett oly olcsó, hogy mindenki megszerezheti, kapható:

Bartha Kálmán

főtéri üzletében, ára 24 fillér (12 kr.)

Eméltadónak kedvezmény.

Kossuth Lajos születésének 100-ik évforduló napján

kivilágítási poharak

● Kossuth képek ●

Blattner Gyula

üveg- és porcellán kereskedésében már kaphatók és megrendelhetők.

Főtőzsdé mellett.